

RAZPRAVA V BRITANSKI ZBORNICI O LUKSEMBURŠKEM SPORAZUMU

Minister Rippon poročal o pogojih vključitve Velike Britanije v EGS

Laburistična stranka bo na kongresu razpravljala o stališču do gospodarske skupnosti

Krivo do za poraz je pripisal predvsem komunistom in poudaril, da si mora stranka prizadevati, da ponovno pridobi izgubljene glasove na desno

Zasedanje NATO in sporazum v Luksemburgu glavna argumenta poročila ministra Mora

Slika iz arhiva, ki je v tem dneš spet postala aktualna: ameriški obrambni minister Robert McNamara na tiskovni konferenci 5. avgusta 1964, na kateri je dal v javnost ameriško izjavo, po kateri "niti dent" v Tonkinškem zalivu (je napovedal represalije proti Severnemu Vietnamu. To je bila samo ena od tolikih laži, za katerimi je Washington vrsto let skrivalo svoje imperialistične težnje v Vietnamu. Večino teh laži so je razkrinkale demokratične sile po svetu, sedaj pa se je o njih prebralo tudi ameriško javno mnenje.

B. BOŽIČ

GENERALNI KOMISARIAT POTRDI:

Od 1. julija brezcarinski uvoz mesa za potrebe Trsta

Gre za letno količino 40.000 stotov - Sejamski sporazum Alpe Adria 1971 in ustrejni kontingenti (2.160 milijonov lir v vsako smer)

Tržaški operaterji bodo lahko za čeli vlagati prošnje za uvoz goveje živine in mesa iz Jugoslavije v okviru novega kontingenta 40.000 stotov na leto od 1. julija 1971 dalje. Generalni vladni komisariat je uradno potrdil vse, ki smo to že pred časom posredovali našim čitateljem, ter v tej zvezi dodaja, da bodo pri podelitvi kontingenta sodelovali operaterji, ki lahko do- kažejo, da se običajno ukvarjajo z uvozom goveje živine in mesa (no- trebno je ustrezno potrdilo trgo- vinske zbornice) in mesarji ter mo- ralne ustanove z mesnico. Uvozna dovoljenja bodo veljala dva me- sa in se bodo nanašala največ na 200 stotov za posamezne uvoznike ter na količino 5-15 stotov za po- samezne mesarje ali moralne us- tane. Predvidena je možnost izsta- vitve drugega dovoljenja, vendar bo moral uvoznik v tem primeru do- kazati, da je izkoristil preveč vsaj do 75 od sto.

Kdor ne bi iz katerega koli raz- loga izkoristil dovoljenja, ga bo moral vrniti pristojnemu uradu, ki ga bo prenesel na druge operate- re. Vsak uvoznik bo moral voditi poseben register o opravljenem brez- carinskem uvozu živine in mesa ter o preprodanih količinah blaga. Pri vsaki prodaji bo moral biti nave- deno ime kupca. Mesarji bodo mo- rali prav tako voditi evidenco na- kupljenega blaga z navedbo doba- vitelja pri vsaki postavki.

Pri določanju kontingenta se go- vjeja živina vzporeja z mesom po ključu, ki predpostavlja, da vrže vsaka glava goveje živine polovico svoje teže v mesu. Nova olajšava za tržaški trg se bo, kakor znano, izvajala na osnovi zakona št. 250 z dne 17. februarja 1971, ki rati- ficira izmenjavo not med Italijo in Jugoslavijo o novih carinskih olaj- šavah po blagovnih spiskih «C» in «D».

Podrobnejše informacije o izva- janju sporazuma in o uvozu živine in mesa v okviru novega kontingenta prejema zainteresirani pri Slove- nskem gospodarskem združenju, Trst, Ul. Filis 8 in sicer vsak dan v uradnih urah.

Generalni vladni komisariat je včeraj potrdil tudi kontingent v višini 2 milijard 160 milijonov lir za uvoz (in v nasprotni smeri za izvoz) blaga po sejamskem spo- razumu «Alpe Adria» 1971. Prošnje za poslovanje po omenjenem sporazu- mu morajo prispeti na pristojni ur- ad najkasneje do 26. julija.

Spisek italijanskega uvoza iz Ju- goslavije obsega naslednje postav- ke: sadije in povrtnina, sadna pul- pa, gozdarski pridelki, semena, iz- ključene gobe 200 milijonov lir, zmraznjeno sadije in povrtnina 50, zdravila, zelišča, rezana slakorna pesa in mak 100, sadni sokovi 80, sveže mleko 280, izdelki iz svežega mleka 80, škrob 20, vino in druge alkoholne pijače 50, mineralna voda 10, pivo 10, vino za destilacijo 20, suho, soljeno in prekajeno meso 70, goveja živina in meso, sveže ali zm- raznjeno, ovce in sveže ali zm- raznjeno ovčje meso, prašiči in sveža ali zmraznjena svinina, zaklana pe- ratina 230, konji za vprego ali za zokol 120, prašičji obočaji razen črev, perje in drugi živalski odpad- ki 10, kemični proizvodi 100, indu- strijske masčice razen loka 50, pa- pir in lepkeni 40, lesna galanteri- ja, pohištvo, les, parket, vezane plošče, lesenit, stisnjeni lesni od- padki 120, kovinski izdelki 70, od- padki plastične mase 20, električni material 30, kraljski kamen in ka- men za gradbeništvo 80, premog 80, obrtniški izdelki in avtomobil- ske tapete 30, cvetje 10, bombazne tkanine, konfekcija in pletenine 80, nitja predjed 10, sirkova slama in metle 30, steklena embalaža 10, izdelki iz guma in kavčuka 30, celofan 20, konopolja in predvito 20, med in drugi čebelarški proizvodi 30, živi in predelani polji, količina po potrebi. Večina navedenih po- stavk dopušča tudi večji uvoz.

Zapostavljanje našega lista

Podatnik v pravosodnem mi- nistrstvu Pellicani je odgovoril po- slancu škerku, zakaj državna pro- kura v Trstu ni poslala v objavo Primorskega dnevnika, ampak sa- mo Il Piccolo razdobjo o domrti- ni zaporni kazni za Benita Loggio, morilca in skrunila mladenke iz Kopra.

Sključuje se na utemeljitev, ki mu jo je poslala državna prokura iz Trsta, da postavlja Pellicani iz- javi, da so razglasili objavo v Il Piccolo zato, ker je «na Tržaškem najbolj bran list tudi med pripad- niki slovenske manjšine. Števil- čeni listi slovenskega jezika. Razdobje pa nam niso bili poslali v objavo zaradi tega, ker obsoje- nec ni pripadnik slovenske manj- šine.

Ce odstranimo šibke in iz trite- zivne razloge, ki jih država pro- kura navaja o podpreteu svoje

kontingent, vendar pod nozajem, da ne bo skupna vrednost uvoza pre- segla okvirnega kontingenta 2 mi- liard 160 milijonov lir.

Spisek blaga, ki pride v poštev za izvoz v Jugoslavijo, pa obsega naslednje postavke: stroji, tehnične naprave, orodje in nadomestni deli 200 milijonov lir, električni stroji in material 150, železni in drugi ko- vinski izdelki ter razno orodje 330, kemični in farmacevtski proizvodi, barve, laki, kozmetični izdelki, pla- stične mase in gumijasti izdelki 240, potrebščine za pisarne, za ri- sanje in pisanje 150, galanterijski izdelki in igrače 220, nadomestni deli za avtomobile, motorje, kole- sa in pnevmatike 250, športni in lovski artikli ter fotomaterial 100, izdelki iz stekla, porcelana ali ke- ramike 110, tkanine, pletenine, ob- leka, predvito in vlakna 150, papir in papirni izdelki 50, cvetje 60, sad- je in povrtnine 100, alkoholne pija- če 20, delikatesni izdelki 30. Tudi pri tem seznamu velja, da se večina postavk po potrebi lahko poveča, vendar do največje skupne vred- nosti 2 milijard 160 milijonov lir.

Danes pobratenje med Trstom in Dualo

Delegacija iz Duala, glavnega ka- merunskega gospodarskega sredi- šča, ki se bo danes pobratila z naš- im mestom, si je včeraj popoldne ogledala tržaško pristanišče in pod- jetje Grandi Motori. Goste iz Ka- meruna, ki jih vodi vladni delegat mesta Duala Eppe, bodo danes ob 12. uri slovesno sprejeli v sejni dvorani občinske palače, kjer bo uradna slovesnost pobratenja. Zve- čer je na programu sprejem v mu- zeju Revoltella.

23. MEDNARODNI VELESEJEM

Zaključena posvetovanja o lesu danes na vrsti dan afriških dežel

XIV. mednarodno srečanje o pohištvu - Razprava o carinah EGS - Zaloga tropskega lesa v luči?

Med včerajšnjo «okroglo

Na tržaškem velesejnu je bila včeraj dopolnena napovedana «okro- gla miza» o uporabi lesa v zaseb- nem in javnem gradbeništvu, ki jo je organiziralna Italijanska zveza in- dustrijev s področja lesa in plute. Srečanje je vodil podtajnik na mi- nistrstvu za znanost, trgovino, Bo- lji, ki je hkrati tudi predsednik tr- žaškega centra za dokumentacijo o mednarodni lesni trgovini.

Po krajšem pozdravnem govoru predsednika velesejma dr. Sloov- icha in po nagovoru podtajnika Be- lje, je spregovoril strokovnjak za lesne probleme prof. Giordano, ki je naglasil, da se je v Italiji v vseh- casih uporabljalo najsi drugo go- divo ter da so graditelji les pretež- no zanemarjali. Ker pa se les lah- ko s pridom uporablja v gradbe- ništvu, bi kazalo pospešiti njegovo potrošnjo v ta namen s primerno propagando. Podpredsednik Itali- ske zveze lesnih trgovcev Moruzzi je v tej zvezi pripomnil, da je les razmeroma drago gradivo, ter da ga je tako moč uporabljati le pri boljših ali luksuznih gradnjah. S primerno standardizacijo mor- in modelov ter zlasti s boljimi izo- krščenjem razpoložljivega lesa, pa bi mogoče občutno zmanjšali nje- govo ceno ter tako pospešiti nje- govo uporabo tudi pri gradnji ne- luksuznih stanovanj.

Nato se je razprava zasukala na probleme, ki zadevajo gradnjo ljud- skih stanovanj v Italiji ter na sko- rajšnjo objavo ustreznega zakona. V razpravo so posegli tudi nekateri operaterji z našega področja. Na koncu so se strokovnjaki načelno sporazumeli o ponovitvi okrogle mize v okviru prihodnjega tržaške- ga velesejma.

Danes je na sejamskem sporazu- mu «Alpe Adria» 1971, ki ga or- ganizirala Italijanska zveza in- dustrijev s področja lesa in plute, najsi drugo godivo ter da so graditelji les pretež- no zanemarjali. Ker pa se les lah- ko s pridom uporablja v gradbe- ništvu, bi kazalo pospešiti njegovo potrošnjo v ta namen s primerno propagando. Podpredsednik Itali- ske zveze lesnih trgovcev Moruzzi je v tej zvezi pripomnil, da je les razmeroma drago gradivo, ter da ga je tako moč uporabljati le pri boljših ali luksuznih gradnjah. S primerno standardizacijo mor- in modelov ter zlasti s boljimi izo- krščenjem razpoložljivega lesa, pa bi mogoče občutno zmanjšali nje- govo ceno ter tako pospešiti nje- govo uporabo tudi pri gradnji ne- luksuznih stanovanj.

Na tržaškem velesejnu je bila včeraj dopolnena napovedana «okro- gla miza» o uporabi lesa v zaseb- nem in javnem gradbeništvu, ki jo je organiziralna Italijanska zveza in- dustrijev s področja lesa in plute. Srečanje je vodil podtajnik na mi- nistrstvu za znanost, trgovino, Bo- lji, ki je hkrati tudi predsednik tr- žaškega centra za dokumentacijo o mednarodni lesni trgovini.

Podatnik v pravosodnem mi- nistrstvu Pellicani je odgovoril po- slancu škerku, zakaj državna pro- kura v Trstu ni poslala v objavo Primorskega dnevnika, ampak sa- mo Il Piccolo razdobjo o domrti- ni zaporni kazni za Benita Loggio, morilca in skrunila mladenke iz Kopra.

Sključuje se na utemeljitev, ki mu jo je poslala državna prokura iz Trsta, da postavlja Pellicani iz- javi, da so razglasili objavo v Il Piccolo zato, ker je «na Tržaškem najbolj bran list tudi med pripad- niki slovenske manjšine. Števil- čeni listi slovenskega jezika. Razdobje pa nam niso bili poslali v objavo zaradi tega, ker obsoje- nec ni pripadnik slovenske manj- šine.

Ce odstranimo šibke in iz trite- zivne razloge, ki jih država pro- kura navaja o podpreteu svoje

govo ceno ter tako pospešiti nje- govo uporabo tudi pri gradnji ne- luksuznih stanovanj.

Nato se je razprava zasukala na probleme, ki zadevajo gradnjo ljud- skih stanovanj v Italiji ter na sko- rajšnjo objavo ustreznega zakona. V razpravo so posegli tudi nekateri operaterji z našega področja. Na koncu so se strokovnjaki načelno sporazumeli o ponovitvi okrogle mize v okviru prihodnjega tržaške- ga velesejma.

Danes je na sejamskem sporazu- mu «Alpe Adria» 1971, ki ga or- ganizirala Italijanska zveza in- dustrijev s področja lesa in plute, najsi drugo godivo ter da so graditelji les pretež- no zanemarjali. Ker pa se les lah- ko s pridom uporablja v gradbe- ništvu, bi kazalo pospešiti njegovo potrošnjo v ta namen s primerno propagando. Podpredsednik Itali- ske zveze lesnih trgovcev Moruzzi je v tej zvezi pripomnil, da je les razmeroma drago gradivo, ter da ga je tako moč uporabljati le pri boljših ali luksuznih gradnjah. S primerno standardizacijo mor- in modelov ter zlasti s boljimi izo- krščenjem razpoložljivega lesa, pa bi mogoče občutno zmanjšali nje- govo ceno ter tako pospešiti nje- govo uporabo tudi pri gradnji ne- luksuznih stanovanj.

Na tržaškem velesejnu je bila včeraj dopolnena napovedana «okro- gla miza» o uporabi lesa v zaseb- nem in javnem gradbeništvu, ki jo je organiziralna Italijanska zveza in- dustrijev s področja lesa in plute. Srečanje je vodil podtajnik na mi- nistrstvu za znanost, trgovino, Bo- lji, ki je hkrati tudi predsednik tr- žaškega centra za dokumentacijo o mednarodni lesni trgovini.

Podatnik v pravosodnem mi- nistrstvu Pellicani je odgovoril po- slancu škerku, zakaj državna pro- kura v Trstu ni poslala v objavo Primorskega dnevnika, ampak sa- mo Il Piccolo razdobjo o domrti- ni zaporni kazni za Benita Loggio, morilca in skrunila mladenke iz Kopra.

Sključuje se na utemeljitev, ki mu jo je poslala državna prokura iz Trsta, da postavlja Pellicani iz- javi, da so razglasili objavo v Il Piccolo zato, ker je «na Tržaškem najbolj bran list tudi med pripad- niki slovenske manjšine. Števil- čeni listi slovenskega jezika. Razdobje pa nam niso bili poslali v objavo zaradi tega, ker obsoje- nec ni pripadnik slovenske manj- šine.

Ce odstranimo šibke in iz trite- zivne razloge, ki jih država pro- kura navaja o podpreteu svoje

Sključuje se na utemeljitev, ki mu jo je poslala državna prokura iz Trsta, da postavlja Pellicani iz- javi, da so razglasili objavo v Il Piccolo zato, ker je «na Tržaškem najbolj bran list tudi med pripad- niki slovenske manjšine. Števil- čeni listi slovenskega jezika. Razdobje pa nam niso bili poslali v objavo zaradi tega, ker obsoje- nec ni pripadnik slovenske manj- šine.

Ce odstranimo šibke in iz trite- zivne razloge, ki jih država pro- kura navaja o podpreteu svoje

NASTOP KOMUNISTOV PROTI ZAKONU O DEŽELNIH PODPORAH

«Dežela nesmotrno podpira dejavnost velike industrije»

Po mnenju svetovalcev KPI bi morala dežela načrtno spodbujati malo in srednjo industrijo, jo pogojevati in pri tem vsiljevati socialne izbire - Liberalec Bertoli in «kitajski vrabci» - Zakon predvideva pol milijarde podpor letno

Deželni svet je včeraj odločil svo- je seje do srede, ker bo medtem sešla dvorana zasedana. Danes je namreč na sporedu svedčanost za pobratenje Trsta s kamerunskim pristaniščem Dualo.

Na dnevnem redu včerajšnje seje je bilo pozorno finanširanje zakona o finančnem spodbujanju industrijs- ke dejavnosti. Predložil ga je de- želni odbor in predvideva izplače- vanje podpor v skupnem znesku 500 milijonov lir. Gre za prispevek na obresti za izposlovana posojila, iz katerih financirajo industrijska po- dejanja obnavljanje svojih naprav, gradnjo novih obratov, prenovitev svoje tehnike. V poročilu, ki ga je priložila deželna uprava besedi- lo zakona, je med drugim omenjeno, da ležijo v predalih dežele prošnje za finanširanje v višini 10 milijard lir.

Zakonskih osnutkov je bilo več,

med temi je enega predložila sve- tovalska skupina KPI. Pristojna ko- misija je osnutke združila in spre- jela v novo besedilo tudi nekaj manj pomembnih nadel iz komu- nističnega osnutka, kljub temu pa komunistični svetovalci niso bili zadovoljni. V razpravo sta včeraj posegla svetovalca KPI in razvi- lila dolgo polemiko z odborom in njegovimi izbirami pri podporah industrijem.

Poleg Pascolata in Zorzenona (KPI), so včeraj govorili o zakonu se liberalec Bertoli, misivce Gef- fetheri in Wandrich in socialdemokrat D'Antoni.

Bertolijev poseg je bil izredno zanimiv predvsem zato, ker je iz- razljal mnenja deželne zveze indus- trijev, kateri predseduje. Izrekel je predvsem upanje, da bo deželna uprava podprla dejavnost industrijs- cev, ki da so v Furlaniji se po- sebnost delavni in vestni. Primerjal jih je kitajskim vrabcem, katere kmetje večkrat prepeljejo z velikim hrupom, in se priloži, da je tudi pri nas veliko hrupa (misli je iz dneva v dan ponavljajoče se stavke). Priporočil je deželni upravi, naj bi spodbujala ustanovitve deželne in- dustrije za elektroniko, ki bi lahko konkurirala na evropski ravni. Dejal je, da je Furlanija za indus- trije dober teren, ker ima vestne delavce...

Baracetti (KPI): «Dobro jih pla- čajte, sicer bodo šli v tujino!» Bertoli (PLI): «Seveda, toda mi potrebujemo investicije.» S to izmenjavo misli je Bertoli zaključil svoj poseg. Sledil mu je Komunist Spartaco Zorzenon, ki je očital deželni večini, da se skusa mimetizirati za besedami in da eno govori, drugo pa dela. Pri tem je kritiziral predvsem podporo, ki jo dežela nudi velikim industrijem, kot sta Marzotto ali Marinotti, med- tem ko razdeljuje malim in sred- njim industrijam le 25 odstotkov svojih podpor, kar je zelo razprši- lo in premalo učinkovito. Zorze- non je omenil nekaj primerov, kako lahko veliki industriji zgradijo to- varno v naši deželi, pri tem pa iz svojega žepa prispevajo najmanjši znesek. Dal je tudi nekaj primerov, kako se dajejo veliki zneski indus- trijam, ki zaposlujejo zelo malo ljudi (Furlanacementi ima 50 uslužbencev in je prejela eno mili- jardo in pol lir podpore). Omenil je tudi možnosti, ki jih dajejo in- dustrijem, ko prihajajo k nam s svojimi kapitali. Marsikdaj je jav- nega kapitala veliko več kot zaseb- nega, kljub temu da slednji uživa dobičke. Tak je primer neke tovare- vne Krmini, ki je prejela od Friule

ZASKRBLJENO VPRAŠANJE SVETOVALCA PITTONIJA

Poseg dežele v Rimu pred preureditvijo prog p. i. n.

Stopper je prosil novega ministra za trgovin- sko mornarico, naj sprejme deželno delegacijo

Deželni svetovalec PSI Arnaldo Pittoni je postal predsednik de- želnega odbora dr. Begančiju naj- no vprašanje o načrtu za preuredi- tvi glavni pomorskih prog (p. i. n. - splošne narodne koristi), ki ga je baje vlada že dokončno odobrila. Pittoni opozarja Berzantija, da je javno mnenje v deželi glasno zavrnilo preureditev, ki bi hudo o- škodovala tržaško pomorstvo.

Res je sicer, da se deželni svet sestane šele prihodnjo sredo, ven- čer je Pittoni prejel odgovor, v obliki tiskovnega sporočila, ki ga je izdal deželni tiskovni urad. V tem sporočilu je namreč zagotovi- lo, da je odbornik za delo in so- cialno skrbstvo Stopper (KD) za- hteval sestanke pri novem ministru za trgovinsko mornarico senatorju Attaguijeu. Dosedanji minister, s katerim so se deželni predstavniki nekajkrat sestali in razpravljali prav o preureditvi pomorskih prog, je namreč pred kratkim umrl.

Stopper v svojem pismu novemu ministru ugotavlja, da je dežela iz- delala svoje dokumentirano mnenje o posameznih predlogih v tem smis- lu in posebej opozorila na zahteve in potrebe gospodarstva deželne oblasti, Trsta pa v prvi vrsti. Za tr- žaško pristanišče, meni deželni ob- dor, je treba zagotoviti ustrezne us- luge za pomorski prevoz, tako na področju blagovne izmenjave, kakor tudi v potniškem prometu (vladni načrt CIPE zadeva namreč ukliče- vetih pomorskih prog, ki sedaj ve- žejo Trst s prekooceanskimi de- želami).

Stopper želi sedaj orisati novemu ministru izdelani dokument in se z njim osebo pogovoriti. Deželno tiskovno sporočilo se skli- čuje nato tudi na programske ob- veznosti, ki jih je orisal dr. Ber- zantia. Predsednik deželnega odbora je namreč poudaril, da v nobenem primeru ne misli, da je deželna vla- da opravila vso svojo dolžnost z odposlavljenimi dokumenti v Rim. O- čitno, torej, da namerava deželni odbor še posebej v Rimu in došli- vati in jasnosti za tržaški pristaniški blagovni in potniški promet.

Nesreča Videmčana na obalni cesti

Na obalni cesti se je včeraj zju- gnila priredila lažja prometna nesre- ča, pri kateri se je ranil 47-letni Videmčan Dino Breggioni z avto- mobilom vrste fiat dino.

175 milijonov, od javnih soudeležb 334 milijonov, od sklada za goraka področja 440 milijonov, nato še večji znesek iz krovnega sklada. Pred kratkim, je nadaljeval, so v soški dolini odprli novo podjetje, ki ga vodijo velike finančne družbe, kot so Bastogi, Valdaghe (Italcementi) itd. 140 milijonov je dala Friulia, ki sodeluje še s 105 milijoni, med- tem ko je podpisala jamstva še za nadaljnjih 350 milijonov. V po- djetju sodeluje tudi krožni sklad. Zorzenon je kritiziral deželno u- pravo, češ da ne izbira svojih na- lalob in jih ne nadzoruje. Dejal je, da bi morali ustanoviti poseben center za industrijski razvoj, ki naj bi pomagal (predvsem mal in sred- nji industriji) s tehnološkimi in dru- go podpora, ne pa samo z de- narjem. Taka ustanova bi morala skrbeti tudi za industrijsko sode- lovanje preko meje, da se zares uspešni kompenzacija kapitalov iz sosednjih dežel.

Zadnje vprašanje, ki se ga je lotil Zorzenon, pa je nadzorstvo, ki ga dežela za sedaj nocoj izvaja nad naloženimi kapitali. Zorzenon je zahteval naj deželna uprava vsaj določi jasne pogoje podjetjem, ki prejema podporo. Med pogoji je o- menil zaposlovanje emigrantov, iz- plačevanje dostojnih mezd delav- cem itd.

Posebnost je dežela morala stimulir- ati, je dejal Zorzenon, gradbeno in- dustrijo. Spodbuditi bi bilo treba ustanovitve večjega deželnega po- djetja za montažno gradnjo, katere- mu bi poverili gradnjo ljudskih in cemenitnih stanovanj.

Proti takemu podjetju se je iz- rekkel socialdemokrat D'Antoni, ki se tudi ni strinjal z nekaterimi stav- ki, ki so bili v komunističnem osnutku zakona in jih je komisija pri združitvi upoštevala. Dejal je, na primer, da nima smisla spodbujati zaposlovanje ženske delovne sile in da nima smisla stavke, da je treba spodbujati gradnjo ljudskih stano- vanj, saj so — po njegovem — vsa stanovanja ljudska. D'Antoni je zagovarjal stalne de- želne uprave, da lahko daje po- pore, ne more pa izbirati pri tem, ker so zanj merodajne prošnje. «Rečemo lahko samo da ali ne», je zaključil D'Antoni.

ZACETEK POLETNE SEZONE

Klasični drami na grajskem dvorišču

V sredo, 30. t.m. se bo uradno za- čela prireditvena sezona tržaške Avtonomne letovistiške in turisti- ne ustanove v Trstu z dramskim predstavami na dvorišču gradu pri Sv. Justu. Drame predstavljajo se vračajo na grajsko dvorišče po šest letih, ko je bila 8. julija 1966 zadnja predstava «Marie Stuart» z Lillo Brignone, Anno Proclemer in Giandomenico Albertazziem. V prejš- njih letih pa so bila na repertoarju poletnih prireditev na gradu nasled- nja dela: «Santa Giovanna» (23. ju- lija 1962 z Anno Proclemer), «Ha- mlet» (31. julija 1963 z Giandomenico Albertazziem), «Julija in Romeo» (11. avgusta 1964 z Anno Mario Giannini, Giancarlo Giannini in Zeffirelli je režiral), medtem ko je morala predstava «Krvave poro- ke» v juliju 1965 z Lydio Alfonsi, Paolo Bononi, Carlo Farci odpa- sti zaradi zračnega vrtilca, ki je razdeljal senco med generalno vajo.

Na sporedu letošnjega dramskega repertoarja sta dve deli: «Sha- kespeareova «Dvanajsta noč» (v sredo, 30. junija in v četrtek, 1. julija na grajskem dvorišču ter verjetno še tretja predstava v gledališču Rossetti) ter Euripidova «Medeja» v petek, 20. in v soboto, 21. avgusta. «Dvanajsta noč» bo režiral Claudio Costa Giannini, ki je bil režiser istega Shakespearovskega dela 29. in 30. julija 1950 z Rossello Falk, An- no Proclemer, Bice Valori, Giom- de Lullom, Renzom Giovannim, Salvom Randonejem in Camillo Pittonom. Drama bo upri- zorila skupina «Compagnia natio- nale estiva», ki bo v Trstu začela svojo turnejo po največjih italijan- skih odrih. V glavnih vlogah bodo nastopili Ileana Gilone, Mario Scac- cia, Leda Negroni, Massimo Foschi in Umberto D'Orsi.

«Medeja» bo režiral Pier Antonio Barbieri v izvedbi skupine «Teatro di tradizione» in z Eleno Zareschi, Adriano Innocenti, Pierom Nuttjem in Arnaldom Ninichjem v glavnih vlogah.

Koliko dni s prepustnico v Jugoslaviji?

Mnogi naši čitatelji nas te dni sprašujejo, koliko dni lahko ostan- jejo na jugoslovanskem področju, če gredo čez mejo s prepustnico, ker pač nimajo potnega lista. Za stvar smo se te dni pozanimali in lahko povemo naslednje. Na podla- žju mednih dogovorov med itali- janskimi in jugoslovanskimi predstavi- lili oblasti je italijanskim držav- ljanom, ki gredo čez mejo s pre- pustnico, dovoljeno bivanje v Ju- goslaviji tri polne dneve ter dan pri- boda in dan odhoda, to je skupno približno pet dni.

Kdor pa namerava ostati več dni v Jugoslaviji, mora ob prehodu čez mejo zaprositi jugoslovanske ob- mejne organe za turistični vizum, ki ga takoj dobi proti plačilu 500 starih dinarjev. S tem vizumom lahko ostane v Jugoslaviji 30 dni.

Razstava v spomin Dina Dardija

Včeraj zvečer so v galeriji Tor- bandena odprli slikarsko razstavo posvečeno spominu nedavno umr- lega pisatelja in dramaturga Dina Dardija. Svoja dela razstavlja Al- getta, Brumatti, Burgher, Cara, Cassetti, Cellibetti, Colo, Daneo Re, Daneo Ro, Devetta, Fantini, Fou- da, Mascherini, Milia, Moretti, Os- si, Palciti, Perizi, Pisani, Poli (G. Marussi), Polla, Polito, Rigli, Ro- nay, Rosignano, Sormani, Spacal, Walcher in Pacor.

Razstava bo odprta do 4. julija.

175 milijonov, od javnih soudeležb 334 milijonov, od sklada za goraka področja 440 milijonov, nato še večji znesek iz krovnega sklada. Pred kratkim, je nadaljeval, so v soški dolini odprli novo podjetje, ki ga vodijo velike finančne družbe, kot so Bastogi, Valdaghe (Italcementi) itd. 140 milijonov je dala Friulia, ki sodeluje še s 105 milijoni, med- tem ko je podpisala jamstva še za nadaljnjih 350 milijonov. V po- djetju sodeluje tudi krožni sklad. Zorzenon je kritiziral deželno u- pravo, češ da ne izbira svojih na- lalob in jih ne nadzoruje. Dejal je, da bi morali ustanoviti poseben center za industrijski razvoj, ki naj bi pomagal (predvsem mal in sred- nji industriji) s tehnološkimi in dru- go podpora, ne pa samo z de- narjem. Taka ustanova bi morala skrbeti tudi za industrijsko sode- lovanje preko meje, da se zares uspešni kompenzacija kapitalov iz sosednjih dežel.

Zadnje vprašanje, ki se ga je lotil Zorzenon, pa je nadzorstvo, ki ga dežela za sedaj nocoj izvaja nad naloženimi kapitali. Zorzenon je zahteval naj deželna uprava vsaj določi jasne pogoje podjetjem, ki prejema podporo. Med pogoji je o- menil zaposlovanje emigrantov, iz- plačevanje dostojnih mezd delav- cem itd.

Posebnost je dežela morala stimulir- ati, je dejal Zorzenon, gradbeno in- dustrijo. Spodbuditi bi bilo treba ustanovitve večjega deželnega po- djetja za montažno gradnjo, katere- mu bi poverili gradnjo ljudskih in cemenitnih stanovanj.

Proti takemu podjetju se je iz- rekkel socialdemokrat D'Antoni, ki se tudi ni strinjal z nekaterimi stav- ki, ki so bili v komunističnem osnutku zakona in jih je komisija pri združitvi upoštevala. Dejal je, na primer, da nima smisla spodbujati zaposlovanje ženske delovne sile in da nima smisla stavke, da je treba spodbujati gradnjo ljudskih stano- vanj, saj so — po njegovem — vsa stanovanja ljudska. D'Antoni je zagovarjal stalne de- želne uprave, da lahko daje po- pore, ne more pa izbirati pri tem, ker so zanj merodajne prošnje. «Rečemo lahko samo da ali ne», je zaključil D'Antoni.

ZACETEK POLETNE SEZONE

Klasični drami na grajskem dvorišču

V sredo, 30. t.m. se bo uradno za- čela prireditvena sezona tržaške Avtonomne letovistiške in turisti- ne ustanove v Trstu z dramskim predstavami na dvorišču gradu pri Sv. Justu. Drame predstavljajo se vračajo na grajsko dvorišče po šest letih, ko je bila 8. julija 1966 zadnja predstava «Marie Stuart» z Lillo Brignone, Anno Proclemer in Giandomenico Albertazziem. V prejš- njih letih pa so bila na repertoarju poletnih prireditev na gradu nasled- nja dela: «Santa Giovanna» (23. ju- lija 1962 z Anno Proclemer), «Ha- mlet» (31. julija 1963 z Giandomenico Albertazziem), «Julija in Romeo» (11. avgusta 1964 z Anno Mario Giannini, Giancarlo Giannini in Zeffirelli je režiral), medtem ko je morala predstava «Krvave poro- ke» v juliju 1965 z Lydio Alfonsi, Paolo Bononi, Carlo Farci odpa- sti zaradi zračnega vrtilca, ki je razdeljal senco med generalno vajo.

KAKŠNE ZDRUŽENE NARODE SI ŽELIJO ZDA

Najprej plačaj potem pa lahko glasuješ!

Stalni predstavnik ZDA na se-
dežu Združenih narodov Bush je
izjavil, da glasovanje v glavni
skupščini ni vedno obvezno točen
odraz svetovnega mnenja. Rekel
je, da bodo ZDA «vedno kazale
dolžno spoštovanje do mnenja člo-
vestva», toda da nihče ne bo mo-
gel s preglasovanjem prisiliti Zdu-
ženih držav, da bi glasovale proti
svojim lastnim presojanjem. Poiz-
kusi, da bi pripravili ZDA do tega,
po njegovem mnenju lahko samo
povzročijo nadaljnje diskreditiranje
svetovne organizacije, vsaj v ZDA.

Veleposlanik Bush je na sestanku
skupine ameriških mladih po-
slovnih ljudi predlagal, naj bi le-
tos dosegli ponovno obvezo držav
članic OZN za njihove finančne
prispevke svetovni organizaciji. Iz-
razil je mnenje, da se morajo tisti,
ki se izmikajo izpolnjevanju
svojih finančnih obveznosti do
OZN, odločiti, ali želijo, da Zdu-
ženi narodi še dalje obstajajo.

Bush meni, da ni potrebno, da
ZDA krijejo s kavčico finančne
probleme OZN, in je dodal, da gre
za nekaj več kakor za denar.

Po ocenitvah strokovnjakov OZN
bi za popolno rešitev finančnih te-
žav, v katerih je svetovna organi-
zacija, bilo potrebnih od 196 do
213 milijonov dolarjev.

Največji del svojih izjav je
ameriški predstavnik posvetil spre-
jetju sklepov v glavni skupščini.
Pri tem je izrazil mnenje, da so
bili v zadnjih letih nekateri
sklepi sprejeti iz glasovalnim stro-
jem večine. «Nekateri delega-
ti bi morali biti zelo všeč», je
dodajal, da preglasovanje ZDA z
veliko večino v OZN v korist, re-
kimo, vojni akciji na jugu Afrike,

ali sprejema novih pravil o me-
narodni pomoči državam v razvoju.
Toda kadar je 90 odstotkov gla-
sov na eni strani, a 90 odstotkov
moči na drugi strani, se s tem ne do-
seže nič drugega, nego da se OZN
osmeši in postane neuporabna.

Po mnenju Busha je boljše pot
za vse države, da se poslužujejo
glavne skupščine kot središča za
usklajevanje akcij, kjer bi se skup-
no zbirali delegati, katerih vlade
imajo možnost, da delujejo v zvezi
s kakim problemom in bi pojas-
njevali svoja različna gledišča ter
našli skupen pristop; zatem pa
pripravili načrt sklepa. Bush me-
ni, da bi Zduženi narodi tako bo-
lje odražali realni svet in bili v
njem učinkovitejši.

Te predloge je ameriški poslanik
postavil po priporočilih, ki jih je
nedavno poslala Beli hiši pred-
sedniška komisija glede prihodnjih
stališča ZDA do OZN. Med pri-

blizno 70 priporočil te komisije,
ki jih ameriška vlada sedaj prou-
čuje, je tudi predlog ameriški vla-
di, naj hrabri zelo male države
članice OZN, ki razpolagajo z ome-
jenimi finančnimi sredstvi, da bi se
«prostovoljno odrekale pravici
glasovanja» v OZN in sprejele sta-
tus pridruženih članic, ki bi jim
med drugim jamčil vse druge pra-
vice in ugodnosti.

Omenjena komisija priporoča tu-
di ustanovitve svetovnega odbora,
ki bi ga sestavljale ZDA, SZ ter
tri do štiri druge države in ki bi
spremljal svetovno stanje ter pri-
pravil o tem poročila na perio-
dičnih sestankih varnostnega sve-
ta. Prav tako priporoča, naj ZDA
povečajo svoje zanimanje za mi-
rovne sile OZN in da kolikor je
praktično mogoče hitro, najdejo na-
čin, da se odobri sprejem LR Ki-
tajske v OZN, toda brez izklju-
čitve Čangkaškovih predstavnikov.

OB MILSKEM GLEDALIŠKEM FESTIVALU

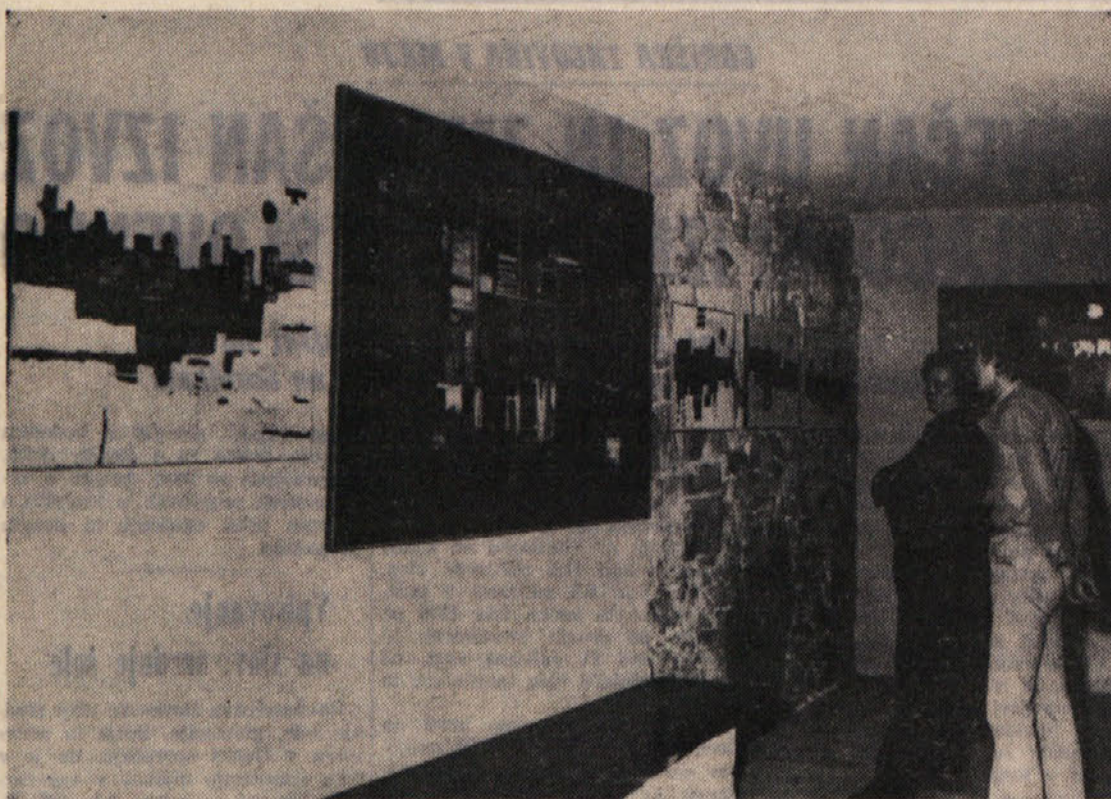
Nevznemirljivi «Dada»

Firenški univerzitetni gledališčniki so
se predstavili s kolazem dadaistov

S predinočno predstavijo gle-
dališkega kolaza «Dada» v izvedbi
univerzitetnega gledališkega cen-
tra iz Firenc, se je v Miljah po
štirih dneh zaključil skromen, ven-
dar pomemben prvi festival uni-
verzitetnih gledališč iz Italije.

Zal se nisem udeležil udeležiti
vseh predstav tega festivala in
zato se bom v pričujočem zapisu
omejil le na tisto, ki jo je za sklep
pripravila omenjena firenška gle-
dališka skupina.

Nočem dvomiti v iskrenost in v
mladostni zalet tistih mladih gle-
dališčnikov, ki v hrk vsem mo-
drim in manj modrim sklenje po-
tegniti iz več kot polstoletne za-
prašenosti že orumenele in na pol
ogledane brošure, zveščke in ma-
nifeste, iz katerih silita dva zvo-
ka, ki bi ju psiholog otrokove raz-
vojne dobe uvrstili v stopnjo brbl-
janja: da. DADA, torej. Ona kul-
turno-politična struja osemnaj-
stih let, katere pripadniki negi-
rajo vsako obliko civilizacije, dru-
benega življenja, njegov sveto-
hinski racionalizem, ki se prepu-
šča vabljivim in ometičnim to-
kovom anarhizma, nihilizma in sar-
kazma. Oni drzoviteži naposled, ki
v nekem manifestu ekstremistično
izjavljajo svoj program: «Dovolj
s slikarji, s kiparji, z literati,
dovolj z verstvi, z republikanci,
z monarhisti, z anarhisti, s pro-
letarci, z aristokrati, z vojskami,
z meščani, s policijo, dovolj z
domovino, dovolj z vsemi temi be-
darnjaki, nočem ničesar več, nič-
esar več, ničesar več...» Kot mi
moj skromni razum in preprosta

Umetniška razstava Demetrija Ceja v Križu v okviru Kriškega tedna. Razstava bo odprta do 29. t. m.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Roger Garaudy: Vsa resnica

V zbirki Pričevanja, ki prinaša
aktualno družbeno-politično lita-
turo, posvečeno političnim doga-
janjem in raznim družbenim pro-
blemom, je pri založbi Mladinska
knjiga izšla nova knjizica. Njen
avtor je Roger Garaudy, nekdanji
član centralnega komiteja komu-
nistične partije Francije, njen
kij apatičen, saj se mirim z
mislijo, da njihov razum orodjari
z živci, nikoli z razsodnostjo in da
torej v tem ekstremizmu že izka-
zujejo zadnja znamenja nemoci.

Zaman mi je bila torej pred-
stava razlaga firenškega gle-
dališčnika o upravičenosti dadaiz-
ma, kot prenovitelja ali vsaj za-
četnika prenoviteljskega procesa
vseh umetnosti, kot prvoborca no-
vih, poznejših struj absurda in
nonsensa. Ne odrekam dadaizmu
te prevensosti. Vendar naj mi bo
dopuščen roci, da me na priliko
Jarry ali Beckett ali Albee ali
vsaj dobrih del Inesca v mar-
sičnem gnetu, človeško prizade-
teta. Ta struja, ki jo nekateri
obspajajo z lovskimi, pa je še
preveč medla, preinfantna ter v
zgradbi in dejanskim ukrepov
prekriha in nejasna, da bi uteg-
nala spregovoriti človeku.

Nemara se je tak Liliput dal
čuti tudi iz predstave gledališča
iz Firenc, ki je za svoj milski
hašpot pripravil Kolaz manifest-
ov, pesmi, glasb in prizorov
dadaistov. Če so po eni strani
igrali s svojim režiserjem vred
skušali biti čim bolj zanimivi in
pri gledalcih simpatični, so po
drugi strani s svojo grobo neku-
nostjo in lakirano praznoto (ne-
sporedljivost teksta, nič kaj po-
šteno vzmirljivi in vznevolje-
vali. Ob taki igralški klovnadi,
pri takem odvračajočem pristile-
nem panskeksualizmu (nekateri,
premoči, menda prav uživajo ob
tem, da lahko razkazujejo ljudem
svojo kosmato nagoto in s pravim
ulitarkstvom mimirajo peristaltič-
ne motnje) se človeku, ki še ni
povsem izgubil etosa, vse skupaj
res zagnusi, čeprav ga, morda
zaradi prijetnosti morskega pi-
ša, morda zaradi zvezdnatega ne-
ba, morda zaradi naravnega prijet-
nosti gledališča na prostem, tu pa
tam kak dovpij tudi zabava, a nič
več. Po predstavi je lahko sre-
čen, da skoči v bližnji bar po sto-
žec sladoleza in si tako ob slad-
kosti mrljeva požre grenko silino.

Za sklep: modreci, kulturniki
in politiki, pravijo, da je treba
z obema rokama pozdraviti vsa-
ko pobudo mladih, ki hočejo na
nekonvencionalen način razbijati
oziroma odkrivati stare tabuje u-
metnosti in življenja. Blagor tem
modrecem, ki se niso prestopili
praga infantilizma, kakaj čaka jih
še dolga pot in celo življenje se
jim še nasmilja...

s. v.

stale težke politične spremembe
na Čkoslovaškem, ko so izbruh-
nile študentske demonstracije sko-
raj po vsej Evropi in ko se je
začelo vojaško zapletanje na Bli-
znem vzhodu. Garaudyjeva knjiga
ne pomeni torej samo prikaza nje-
govega nesoglasja z vodstvom KP
Francije, temveč pomeni analizo
svetovnih dogodkov v luči delav-
skega gibanja in opomin svetov-
nemu delavskemu gibanju. Zato je
knjiga kot taka dragoceno in za-
nimivo pričevanje, koristno tudi
za nas. Se pa tudi sicer zanimivo
bne, saj so objavljene stvari, ki
ne bi prišle v javnost, če bi se
avtor ne bil sprijel z vodstvom KP
Francije. Odkritost in jasnost sta
zato poleg zanimivosti in aktual-
nosti tudi odlika tega pričevanja,
ki naj pomaga razkrivati vsi res-
nico, kot je avtor poudaril v
uvodu.

Sl. Ru.

PREJELI SMO

SOCIJALIZAM. Časopis Saveza ko-
munistov Jugoslavije, 1971 št. 4.
Mimi Malenšek: Pojoci tabodi (Ket-
le in Murn). Drugi del. Drzavna
založba Slovenija 1971.
MOVIMENTO OPERAIO SOCIALI-
STA. Rivista trimestrale di storia
e bibliografia. Gennaio - marzo
1971. Centro ligure di storia so-
ciale.

HEJHALOVA RAZKRITJA PO TELEVIZIJI

Naser ni vedel za sklep o umiku s Sinajskega polotoka

KAIRO, 23. — Sklep o umiku
egiptovskih čet s Sinajskega po-
lotoka v junjski vojni 1967 so
sprejeli brez Naserjeve bilje in
zavni poglavar je prišel v gene-
ralni štab, da bi razveljavil sklep,
tako kot je zvedel zanj. Toda
je prepreno. To je izjavil glavni
urednik «Al Ahrama» Hejkal v
intervjuju egiptovskih televizij.

Poudaril je, da se je že leta
1967 znaten del oblasti izmaknil
iz Naserjevih rok. Hejkal je po-
dal kroniko porajanja skupin za
pritisak v Egiptu. Prva taka sku-
pina je nastala v Jemenu, ko je
bilo treba, kakor je to storil kralj
Saud, kupiti plemenske poglavar-
je z zlatom in ko so pri nekaterih
osebah našli ogromne vsote, ki
jih je bilo težko nadzorovati.
Naserjeva osebnost, je dejal Hej-
kal, je zasenčila vrednost politič-
nih ustanov tudi po vojni. Druga

Avtor je napisal obsirnejši čla-
nek za revijo «Medjunarodna po-
litika» pod naslovom «Položaj slo-
venske narodne manjšine v Ita-
liji».

Povzemamo nekatere osrednje
misti iz drugega dela članka, ki
obravnavajo nekatere aspekte na-
rodnostne zaščite, pri čemer po-
jasnjujemo, da je bil članek na-
menjen širši in sicer mednarodni
javnosti.

Zgodovinska geneza vzrokov za
ustanovitve države s posebno avto-
nomno Furlanije-Juljske krajine
potrjuje, da je bil eden izmed
osrednjih razlogov za njen nastan-
ek tudi dejstvo, da v njej živi
avtohtona slovenska manjšina. 1)
Priznati je treba, da so si deželni
organi posebno v zadnjem času pri-
zadevali pozitivno poseganje v manj-
šinske zadeve: deželni svet je leta
1969 že drugič izglasoval predlog
osrednjemu parlamentu za «bis» k
členu kazenskega zakonika, s ka-
terim bi bilo pod kazensko sank-
cijo prepovedano netenje narodnost-
nega sovraštva. Dežela je dala
tudi nekaj drugih avtonomnih po-
bud, ki pa niso uspelo zavoljo veta
osrednjih rimskih organov.

Za kaj gre? Vlada je namreč
vztrajala, da gre le nje, oziroma
osrednjim organom pristojnost me-
ritorne odločanja o «manjšinskih
zadevah», pri čemer se je sklice-
vala predvsem na sodbo ustavnega
sodišča (št. 14, 1965), ki odre-
ka deželi pristojnost (možnost) ka-
kršnega koga ukrepanja na tem pod-
ročju. Edina izjema doslej je bila
zakonodajna pobuda slovenskega
deželnega svetovaleca D. Štoka, ki
je osrednja vlada pri drugem poiz-
kusu (pred tem je že enkrat to
zavrnila, op. J. J.) «tacetis» (ni vlo-
žila veta) privolila (7. okt. 1970),
da se v besedilih dveh zakonov
Slovenci imenujejo «manjšina slo-
venskega jezika» (minoranza di lin-
gua slovena), kar pomeni napre-
dek, splošno vzeto, tudi v primer-
javi z anonimnostjo tretjega člena
veljavnega deželnega statuta, ki
govori le o «državljanih katerekoli
jezikovne skupine». Nemara ome-
darje odpira pot, da bi se lahko
dežela samostojno tudi zakonodaj-
no širše angažirala pri reševanju
odprtih narodnostnih vprašanj slo-
venskih državljanov.

Kolikor upoštevamo, kako zelo
malo je bilo doslej na tem torišču
stortenej v prid slovenski manj-
šini, bi bilo pač nujno, da se de-
želne in osrednje iniciative medse-
bojno dopolnjujejo. Pač upraviče-
no podpisnik Spomenice, ki so jo
poslali 3. decembra lani predse-
dni vlade E. Colombu (doslej,
kljub urgiranju, se niso prejeli od-
govora), ugotavljajo, da slovenski
narodnostni skupnosti 25 let po ko-
slovo vojne, 22 let po tem, ko je sto-

DRUGI O NAS

Dr. Janko Jeri: Položaj slovenske narodne manjšine v Italiji

pila v veljavo republiška ustava,
16 let po podpisu Memoranduma
o soglasju v Londonu in 6 let po
izvolitvi prvega deželnega sveta av-
tonomne dežele Furlanije-Juljske
krajine, niso se priznane nekatere
osnovne pravice in zaščitne norme
v zvezi s členom 2, 3 in člena 6 usta-
ve, člena 3 deželnega statuta, med-
narodnih sporazumov in načel Li-
stine o pravicah človeka.

Kakšno pa je podrobneje sedanje
dejansko stanje? Posebni statut,
kakor smo že omenili, ni bil uve-
ljavljen «via legis» in je bil le de-
lovo izpolnjen. Doslej je bil sprejet
en sam direkten predpis (podčrtal
J. J.) v prid slovenski manjšini,
in sicer zakon za šole s slovenskim
učnim jezikom na Tržaškem in Go-
riškem (ne velja pa v videmski
pokrajini), k čemur lahko posred-
no dodamo še zakon št. 935 z dne
31. oktobra 1966, ki odpravlja pre-
poved dajati otrokom slovenska
imena. Maja 1969 je poslanska zbor-
nica po vztrajnem prizadevanju
poslanca A. Škerca v okviru sploš-
ne revizije kazenskega zakonika
sprejela tudi njegov predlog za mo-
difikacijo člena 137 kazenskega po-
stopka, ki je prepovedal (prepro-
sto povedano) rabo slovensčine
pred sodišči.

K pozitivnejšim vidikom se la-
sko dodamo, da je v lanskem škol-
nem letu začela s poukom stro-
kovna šola industrijske smeri v
Trstu, dalje bolj organsko podpora
Slovenskemu gledališču v Trstu
(priznanje statuta javne ustanove),
pa nekaj gromote podpore (še ved-
no zelo skromne v primerjavi s po-
dobnimi italijanskimi ustanovami)
nekaterim slovenskim organizaci-
jam in ustanovam, več «edvoječi-
nosti» v nekaterih frakcijah trža-
ške občine in zdaj tudi na Gori-
škem (mesti Trst in Gorica sta za
sedaj iz tega izvezti, čeprav tudi
živ precejšen del slovenskega pre-
bivalstva). Ob vsem tem pa velja
še posebej poudariti bistven ele-
ment: lanski dogodki v Trstu (e-
notna protifašistična manifestacija
14. decembra 1970) in na obeh
področjih so potrdili, da se je ve-
lika večina italijanskega prebiva-
stva plebsistično izrekala za ome-
neno, plodno sožitje s sodržavljan-
skimi narodnostmi, kar nedvom-
no olajšuje, da bi konstruktivno
v obojestransko korist rešili tudi
še odprta in v povojnih letih to-
likokrat odlagana manjšinska vpra-
šanja. 3)

V sodobnem, kulturno in civiliza-
cijsko razvitem svetu je teoretično
in tudi praktično (politično)
v glavnem prodrlo temeljno spo-
znanje, da je predvsem od strp-
nosti, stvarnega razumevanja in
dejanke dobre volje, širokosti
srca tako imenovane «evčevske»
narodne odvisen razvoj manjšinskih
skupnosti. Sicer pa je že pred se-

stimi leti na ljubljanskem simpo-
ziju OZN o človekovih pravicah v
večnarodnostnih skupnostih (udele-
žili so se ga predstavniki in opa-
zovalci iz 20 držav) «evčevsko» pre-
vladalo moderniji, progresiven kon-
cept, da je problem manjšine
pravzaprav predvsem vprašanje ve-
čine in njenega odnosa do manj-
šine, oziroma vprašanje medseboj-
nih demokratičnih odnosov na pod-
lagi vzajemnih pravic in dolžnosti
večine in manjšine. 4)

Nujno je torej ustvariti take
splošne razmere (pogoje), ko bo
imela «manjšina» v svojem vsakda-
nem življenju resnično enakovred-
ne možnosti kot pripadniki tako
imenovane «evčevske» naroda.
5) Francoski izvedenec O.
Klineberg pač upravičeno zagovarja
tezo, da se lahko stiki med
dvema narodnostima prijateljsko
razvijajo le v primeru, če obe uži-
vata «enak status», medtem ko se
v nasprotnem primeru razdor sa-
mo veča ob stopnjevanju komplek-
sno preostalih in inferiornosti.
6) K temu bi še dodal, da to
nikakor ne pomeni nemara zagor-
varjanja kakršne koli inace her-
metizma ali izolacionizma. Na-
sprotno; prepričan sem namreč,
da se edino dejansko enakoprav-
na manjšina lahko konstruktivno
odpira «evčini» in tako bogati me-
sebojne odnose. Tudi današnja
«manjšinska praksa»: če to tako
označim, povsem potrjuje teoreti-
ko izhodišče E. Kardelja, ko je o
podobnih dilemah zapisal: «Da bi
narodi mogli prijateljsko živeti
drug poleg drugega, morajo imeti
popolno svobodo v razvijanju vseh
svojih kvalit. Šele na tej osnovi
je mogoča neovirana rast obče-
lovske kulture, pri čemer s tem
pojmom ne mislimo na obliko,
marveč na vsebino.» 7)

(Nadaljevanje sledi)

1) V ustavodajni skupščini je F.
Pecorari (27. julija 1947) v zvezi z
ustanovitvijo posebne dežele med
drugim izjavil: «da je moralna in
politična dolžnost popraviti, kar je
zagrešil fašistični režim... Jugosla-
vanom je treba pokazati, da niso
v dolgem, da bomo ob vseh raz-
sodni pripravljeni in v vseh razme-
rih braniti manjšine...» V pose-
bnem sporočilu italijanske vlade iz
julija 1945 pa je bilo izrecno po-
udarjeno, da mora demokratična
obnova države nujno obsegati po-
sebnega poročila za varstvo držav-
ljanov, ki govorijo drugačen jezik
kot italijanski.

2) Tako člen 3 veljavne italijske
ustave določa, da so vsi italijski
državljanji v socialnem pogledu enaki
pred zakonom brez razlike spola,
imena, jezika, vere, političnih
prericanj ter osebnih in socialnih po-
godb. Naloga Republike je, od-
straniti gospodarske in socialne o-
vire, ki dejansko omejujejo svobo-
do in enakost državljanov, ki pre-
prečujejo popolni razvoj človeške
osebe in resnično sodelovanje vseh
delavcev pri politični, gospodarski
in socialni organizaciji države.

Člen 6 ustave pa določa: «Repu-
blika z ustreznimi določbami štiti
jezikovne manjšine.»
3) Kot ponazoritev spremenjene
miselnosti na obmejnih področjih
so značilni rezultati neposredne
sociološke raziskave G. Sivinija, ki
je med drugim ugotovila, da je
med Tržačani (Italijani — op. J.
J.) kar 83,8 odstotka taktih, ki so
se opredelili za možnost mirojnega
slovensko-italijanskega sožitja. Iste-
ga mnenja so domala vsi (99,9 od-
stotka) ankretirani Slovenci in celo
skoraj tri četrtine (73,7 odstotka)
tako imenovanih beguncve (Ceti so-
ciali e origini etniche, Padova 1970,
str. 63).

4) Gl. A. Vratuša, Človekove pra-
vice v večnarodnostnih skupnostih,
Nasi razgledi, 26. junija 1965.

5) J. Jeri, intervencija na simpo-
ziju OZN o večnarodnostnih skup-
nostih v Ljubljani, poročilo po «Ed-
govornost večine do manjšine», So-
dobnost, št. 8-9, 1965.

6) Background Paper C. Sem-
nar on the Multi-national Society,
Ljubljana 1965.

7) Razvoj slov. narodnega vpra-
šanja, Ljubljana 1957, str. 394.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Skušajte
reševati vsa vprašanja z zdravim
optimizmom. Bodite bolj strpni v
domaćem krogu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Na delu
bodite previdni, ker vam danes sre-
ča ni ravno naklonjena. Prijetno
presenečenje s strani drage osebe.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Dan
bo zelo razgiban, imeli boste vse
možnosti, da se uveljavite. Vaš
ugled med prijatelji se bo dvignil.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Spreme-
niti boste morali svoj prvotni načrt.
Odpovejte se nekemu maschevalne-
mu namenu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ugoden
dan za one, ki se ukvarjajo s tre-
govino. Ogibajte se polemik z nestrip-
nimi osebami.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Neko
vaše upanje se bo uresničilo. Ne-
navadna sreča v ljubezni.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.)

Po dokaj težavnem obdobju boste
rešili neko za vas zelo pomembno
vprašanje. Negotovi boste glede svo-
jih čustev.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.)
Pazite, da ne boste sprejeli kakšne-
ga napačnega sklepa. Miren večer
v domaćem krogu.

STRELLEC (od 23.11. do 20.12.) Po
nekem uspehu se bo vaš ugled mo-
goče izboljšal. V čustvenem pogledu
ne izsiljujte razvoja dogodkov.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.)
Nastopili je trenutek, ko morate biti
zelo previdni. Storitve vse, da bi se
ne spili z drago osebo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne
bi bilo napak, če bi si utrdili ne-
trgove koristne zveze. Pazite bolj
na svoje zdravje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Imeli bo-
ste naporno delo, ki pa vam bo nu-
dilo mnogo zadoščenja. Ne bodite
preveč samovoljni.

TONE SVETINA

UKANA

DRUGA KNJIGA

Spoznal je tudi njihovo taktiko in oceno bojev s partizani
ter uporniškim gibanjem sploh.

Toneček in Bernard sta bila prijatelja. Pred dražgoško
bitko, že ko so se bližali Nemci, mu je Bernard zaupal
skrivnost, da ima zvezo z Ivankom. To mu je povedal za
primer, če bi padel.

Cez tri mesece je policija SS obkolila Bernarda in nje-
govega spremljevalca v samotnem zasneženem zaselku v
Selški dolini. Borila sta se do zadnjega naboja. Pri preboju
je spremljevalec padel, Bernard pa je bil hudo ranjen. Za-
gubil je v globok zamet in pričakal Nemce z bombami. Zadnjo
kroglo v revolverju je prihranil zase. Tako je Toneček «po-
dedoval» Ivanka. To je bila uspešna in nevarna zveza. Sprva
mu ni zaupal. Preveč se mu je zdel gospodski, obnašal se je
kot aristokrat. Kmalu pa je Toneček spoznal, da je vse to
le lupina. Pod njo se je skrival imeniten človek, ki je
sočustvoval s preprostimi ljudmi in sovražil gospodo. Pre-
dobro jih je poznal, saj jih je imel pred očmi vsak dan:
aristokratske dame, ki so večerjale po sobah s svojimi psi,
nadute bogataše, ki so utapljali dolgočasje v alkoholu, sprje-
ne politike, grabežljive bankirje in industrialce, ki so
čepeli na denarju in mirne duše pustili fašizmu, da se je
prikopal do oblasti.

Ivanko je dokazal, da želi iskreno pomagati gibanju.
Kakor poprej Bernarda, tako je zdaj obveščal Tonečka o

vsem, kar je zvedel iz vodilnih nemških krogov.

Danes je imel Toneček zanj nevarno nalogo. Pazil naj
bi na Wolfa, ki mu niso več zaupali. Sporočil naj bi mu, da
partizani lahko uspešno njegovo željo. Wolf je namreč
želel priti v stik z edinim intelektualcem v Pokrajinskem
komiteju, profesorjem, s katerim je imel posebne račune.
Srečanje bi bilo na «nikogaršnjem svetu».

Nekaj minut za Ivankom je se izgubil v noč tudi Toneček.
Stutnja mu ni pustila, da bi se kazal na ulici. Smuknil je
čez cesto in se skozi sadovnjak priplazil k transformatorju.
Nikogar ni bilo v bližini, le zvezde so migljale nad gozdovi.
Na steno je naslonil tempirano mino. Bil je že daleč, skoraj
ob reki pod temnimi pobočji Jelovice, ko je temo prepal
blisk — votlo je zagrmelo, del mesta ob jezeru je zagrmelo
tema.

Zadovoljen je zagazil v ledeno reko in jo prebredel.

17.

Divizija se je pod vodstvom komandanta Lazarja spretno
izognila nemškim kletkam in se umikala vse više v divje
kraške predele Trnovskega gozda.

Nemški kolon se je otepal tako srdito, kot se otepa
veper podivjanih psov. Umikala se je proti zahodu, proti
Soški dolini, od koder so iz druge smeri že lezle v hribovje
sveže kolone vo

DVA TEŽKA PROBLEMA ZA INDIJSKO DRŽAVO

TRAGEDIJA MILIJONOV BEGUNCEV VOJAŠKA POMOČ ZDA PAKISTANU

Kljub indijskim naporom se zaostrujejo od-
nosi med begunci in indijskim prebivalstvom

KALKUTA, 24. — Dva zelo hu-
da problema se postavljata danes
v ospredje pozornosti indijske jav-
nosti. Oba zadevata težki položaji,
ki je nastal za Indijo zaradi dotoka
sestih milijonov beguncev iz vzhod-
ne Bengalije.

Prvo vprašanje zadeva odnose
med indijskim prebivalstvom v ob-
mejnih krajih z Vzhodnim Pakista-
nom s milijonsko množico vzhodno-
pakistanskih beguncev. Spet druga je
indijska vlada na široko odprla
svoja gostoljubna vrata tujcem ne-
srečnim, ki so se umikali pred
podvajinimi notnimi pakistanskimi
vojškami. Tudi indijski civilno prebi-
valstvo je sprejelo begunce z od-
prtimi rokami. V zadnjih dneh pa
se je stanje precej spremenilo. Po
vestih, ki so prišle posebno iz dr-
žave Asam, je prišlo v zadnjih
dneh do hudih spopadov med poli-
cijskimi enotami in civilnim prebi-
valstvom. Spopadi so terjali osem
mrtvih in mnogo ranjenih. Do spo-
padov je prišlo tudi v sami Kal-
kuti. Oblasti so uvedle policijsko
uro v asamski prestolnici Šilongu.
Množica je lučala kamenje proti
policijem, ki so morali uporabiti
pendreke, da bi jo razgnali. Tako
med policijski, ki med manifestan-
ti je bilo več ranjenih. Iz dobro
obveščenih virov se je zvedelo,
da je treba povezati te izgrede z
prevelikim dotokom beguncev iz
Vzhodnega Pakistana.

V obmejnih krajih zahodne Ben-
galije in drugih indijskih držav, ki
mejuje na Vzhodni Pakistan, je do-
tok beguncev popolnoma onemogo-
čil izvajanje kratkoročnih in dalj-
ših načrtov za gospodarski razvoj.

Kakšno je stanje v begunjskih
taboriščih? O razmerah v teh ta-
boriščih pripovedujejo številni do-
pisiški časopisi, ki so obiskali ne-
katera od teh središč. Indijske
oblasti in tudi indijski prebivalstvo
motijo pritombe vzhodnopakistanskih
beguncev, ki pravijo, da je pomoč,
ki jim jo nudijo, premajhna. Pri-
tožujejo se nad prehrano, ki menda
ni nikoli pravočasno razdeljena.
«Ne vemo in ne moremo zvedeti,
kaj bomo prejeli kakazne obroke»
— je izjavil neki begunec. «Vsi se
pritružujejo, da ne prejemajo dovolj
hrane. Nekdo drug pa je izjavil,
da še ni nihče umrl zaradi lakote,
ker si vsi na ta ali druga način
kujajo pomagati. Življenje pa je
kljub temu zelo težko. Nekli možji,
ki se ukvarja z vprašanji beguncev,
je izjavil, da so do sedaj zabele-
žili samo dva primera smrti zaradi
lakote. Gre za dva novorojenčka,
katerih rojstvo stariši niso prijavili
li, materi pa nista imeli dovolj mli-
eka, da bi ju nahranili.

V teh razmerah se razumljivo
poraja nezadovoljstvo na eni in na
druzi strani. Indijci so razdraženi,
ker morajo skrbeti za šest milij-
onov beguncev, begunci pa se je-
zijo, ker je skrbja pomanjkljiva.
Vprašanje pa je, če bo Indija sploh
lahko vzdržala, ta silni pritisk
lahke množice, ki sedaj živi v zelo
revnih pokrajinah ob vzhodnopaki-
stanski meji. Begunci se ne name-

teremu je potrdil, da ZDA ne bodo
posiljale orožja v Pakistan na pod-
lagi pogodb, ki so bile morebiti
sklenjene po 25. marcu. V tej zve-
zi, so v Indiji poslali ameriškim
diplomatskim oblastem razna pro-
testna pisma. Eno od teh so podpi-
sali vse indijske politične stranke,
drugo pa nekateri člani kongresne
stranke.

NORMANBY, 24. — Allan Gault
je zelo ponosen na svojega 17-me-
sečnega sinčka ki od svojega 11
meseča redno kadi pipo.

Vsa dopovedovanja zdravnikov, da
je tako početje izredno škodljivo za
nežni otroški organizem, niso zale-
gale. Gault pravi, da je sam kadil
cigaro od svojega petega leta ter
da je na vsak način pipa mnogo
manj škodljiva kot cigarete.

O načrtu za plovno pot med Ja-
dranom in Donavo je bilo zadnje
čase veliko zanimanja tako z ju-
goslovanske kot z italijanske strani.
Študija za realiziranje te poti je
sedaj v svoji zaključni fazi in zanj
so se začele zanimati tudi tvrdke

na Zahodu, posebno Esso iz Za-
hodne Nemčije.

Obsodba
zračnega gusarja

KÖBENHAVEN, 24. — Dansko
vrhovno sodišče je obsodilo Zbi-
gniewa Iwanickiego 30-letnega Polja-
ka, ki je preusmeril poljsko letalo
na neko letališče pri Kobenhavnu,
na 6 let zopora.

Iwanickiego so obsodili že lani ok-
tobra na šest let zopora, priznava
sodišče pa mu je kazeno znižalo na
tri leta in pol. Proti temu je držav-
ni pravdnik vložil priziv in sedaj je
vrhovno sodišče potrdilo prvotno
obsodbo.

Proces zaradi
umora Yablonskega

WASHINGTON (Pennsylvania), 24. —
Pred washingtonskim sodiščem
se je začel proces proti 27-letnemu
Claudu Vealeju, ki je obtožen, da
je umoril sindikalista Josepha Ya-
blonskega, njegovo ženo in hčerko.
Vealey je svoj umor priznal, in do-
dal, da je dobil zanj 1.000 dolarjev
ter da sta mu pomagali pri izvr-
šitvi še dve osebi.

Nekaj tednov preden bi ga umorili
je Yablonsky zginil na volitvah za
predsednika rudarskega sindikata.
Po porazu je obtožil vodstvo sindi-
kata raznih ponesreč in nečestov.
Njegova sinova zatrjujejo, da so
ga prav zaradi tega umorili in da
je umor delo profesionalnih morilcev

Jutri 3. sešatek
deželne konzulte
za izseljenstvo

Jutri, 26. t. m. se bo tretjič od
svoje ustanovitve sestala deželna
konzulta za izseljenstvo. Prejšnja
sestanika sta bila 6. marca in 8.
aprila.

Kot običajno bo ob začetku ju-
trinske seje prvi spregovoril pre-
sednik konzulte, ki je po zakonu
deželni odbornik za delo in social-
no skrbstvo Nereo Stopper, nato pa
bo deželni poverjenec orisal nor-
me, ki jih je pregledal in sprejel
deželni odbor na točen predlog sa-
me konzulte, za uveljavljanje so-
cialnega skrbstva v korist izseljen-
cem in njihovim družinam, kot
predvideva deželni zakon št. 24 z
dne 26. junija 1970. Na dnevnem
redu pa je tudi poročilo o raziska-
vi v zvezi z izseljevanjem, zapo-
silitvijo in brezposelnostjo v Fur-
laniji-Juljski Benici.

Edine podatke, ki so bili do se-
daj na razpolago za študije v zvezi
z izseljevanjem, je posredoval o-
srednji statistični inštitut. Vendar
so bili ti podatki pomanjkljivi,
kolikor so upoštevali v celoti izse-
ljevanje italijanskih državljanov,
izseljevanje iz Furlanije-Juljske Be-
nečije pa je bilo vključeno v po-
datke za vse tri Beničije, skupno
z Venetom in Padijskim. Z novimi
podatki bo torej mogoče dobiti jas-
nejšo sliko, ali bolje, točnejše ja-
stevilke v zvezi z izseljevanjem in
naše dežele, se posebno kar zadeva
število izseljenec in njih zaposli-
te v tujini. Sicer se je dežela ob-
vezala, da bo izvedla raziskavo že
decembra 1969 na videmski konfe-
renci o izseljevanju. Sedaj, ko so
podatki na razpolago, bo lahko de-
lo konzulte potekalo lažje in bolj
redno, seveda če bo dežela sprejela
tudi druge spremembe zakonov, ki
jih nameravajo izseljenci predla-
gati na sobotnem sestanku.

Čile posrednik
med VB in tupamari?

SANTIAGO DE CHILE, 24. — V
krogu čilskih zunanjega minist-
stva govori, da je britanska vlada
neuradno zaprosila čilskega predse-
dnika Allendeja, naj njegova vlada
posreduje pri izpustitvi britanskega
konzula Geoffreya Jacksona, ki je
v rokah tupamarov. Kaže, da je
o tem govoril z Allendejem britan-
ski veleposlanik v Santiagu David
Hillard.

BERN, 24. — V Švici je zrasla
verjetno največja jagoda na svetu.
Velika je kot štiri kokošja jajca,
tehta pa 180 gramov.

ITAL. TELEVIKIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00
Tretja starost; 13.30 Dnevnik;
17.00 Spored za najmlajše; 17.30
Dnevnik; 17.45 TV za otroke;
18.45 Glasbena oddaja; 19.15 Kul-
turna oddaja; 19.45 Sport in kro-
nike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV 7;
22.15 «Milledisch»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.50 Bompiani;
Albertina, komedija; 22.55 Prenos
s turinske razstave: «Cavaliere
azzurro».

JUG. TELEVIKIZIJA

18.00 Vaterpolo Beograd: Mos-
kva; 19.15 Obzorik; 19.30 Jazz
portret; 20.00 Mesteca Peyton;
21.00 TV dnevnik; 21.35 Rdeča
reka — ameriški film; 23.45 Glas-
ba iz studija B; 00.35 Poročila.

PETEK, 25. JUNIJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15,
23.15, Poročila; 7.30 Jutranja
glasba; 11.35 Šopek slovenskih
pesmi; 11.50 Trobentač Alpert;
12.10 Slovenska ljudska umetnost
in obrt; 12.20 Za vsakogar nekaj;
13.30 Glasba po željah; 17.00
Kvartet Ferrara; 17.20 Za mlade
poslušalce; 18.15 Umetnost in pri-
reditve; 18.30 Ramovž: Simfonija
ja 1968, izvaja orkester RTV Lju-
bljana; 18.50 «Jolly-Roll Morton's
Red Hot Peppers»; 19.10 Od hu-
manoida do robota; 19.20 Vokalni
kvartet Zvonček; 19.40 Novosti v
diskoteki; 20.00 Sport; 20.30 Go-
spodarstvo in delo; 20.50 Koncert
operne glasbe; 21.45 Folklorni ple-
si; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran;
15.50 Radijska igra.

KOPER

6.30, 7.00, 11.00, 12.30, 14.00,
19.00, 22.30 Poročila; 7.40 Glasba
za dobro jutro; 8.10 Jutranja
glasba; 9.30 «20.000 lir za vaš
spored»; 10.15 Laka glasba;
10.30 Plošče za poletje; 11.15 No-
ve plošče; 12.00, 12.45, 13.07 Glas-
ba po željah; 14.05 Tretja stran;
14.15 Godba na pihala nizozem-
ske mornarice; 14.30 Simfonična
glasba; 15.05 Plošče; 16.00 Spo-
red RL; 16.30 Tops Pops; 17.00
Primorski dnevnik; 17.20 Mladi
izvajalci; 17.45 Kulturna panora-
ma; 18.10 Vaši pevci; 18.30
Knjižna oddaja; 18.45 Zabavna
glasba; 19.00 Simfonični koncert;
20.00 Poje Little Tony; 20.30 Spo-
red RL; 22.35 Koncert violinista
D. Bravničarja; 24.00 Spored RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00,
23.05 Poročila; 8.30 Jutranje po-

pevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Ga-
lerija melodram; 12.31 Federico
Id. Id.; 13.15 Poje H. Belafonte;
13.47 Skratena komedija; 14.00
Popolnarska oddaja; 16.00 Spored
za otroke; 16.20 Za vas mlade;
18.45 Sindikalna oddaja; 19.30 A-
meriška folk glasba; 20.20 Lepo-
slovna oddaja; 21.00 Simfonični
koncert, dirigira L. Maazel.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 10.30, 13.30, 18.30,
24.00 Poročila; 7.40 Pojeta C. Vil-
la in Barbara; 8.40 Orkestri;
10.05 Plošča za poletje; 10.35 Te-
lefonski pogovori; 12.35 Laka
glasba; 13.00 Hit Parade; 14.00
in 18.05 Kako in zakaj; 14.05 Ploš-
če; 15.40 Glasba za harmoniko;
16.15 Studio aperto; 18.45 Pri-
vas doma; 19.02 Poje G. Moran-
di; 20.10 Popevke; 21.00 Knjiž-
na oddaja; 21.45 Francoske ploš-
če; 22.40 Dogodivščine Raimon-
dija, zadnje nadaljevanje; 23.05
Laka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00
Glasba in poezija; 12.00 Plesna
glasba; 13.00 Medigra; 14.00 So-
pranistični T. Dal Monte in R. Te-
baldi; 14.30 Komorna glasba;
16.30 Avantgarda; 17.40 Jazz;
19.16 Vsakovečni koncert; 21.30
Margaret Fuller.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15
Nabožna glasba; 11.00 Medigra;
12.00 Glasba za klavir; 12.40 Sim-
fonični koncert; 12.10 Sodobna i-
talijanska glasba.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 18.00,
19.30, 22.00 Poročila; 9.10 Operna
matineja; 10.05 Počitniško popoto-

NA VČERAŠNJI SEJI NOVOGORIŠKE OBČINE

Plovna pot Jadran - Donava ne bo šla skozi Novo Gorico

Za turizem bi bila ta pot škodljiva

NOVA GORICA, 24. — Novogori-
ška občinska skupščina je danes
razpravljala o urbanističnem nac-
rtu, ki bo urejeval razvoj občine
v prihodnjih 30 letih. Med drugim
je tudi črtala odstavke, ki je pred-
videval, da bo po njenem ozemlju
in točneje po reki Soči potekala
plovna pot, ki bi morala povezo-
vati Jadran z Donavo in s Črnim
morjem.

Svetovalci so imeli v glavnem v
mislih škodo, ki bi ta plovna pot
nanesla turizmu na tistem področ-
ju, saj bi Soča, ki je sedaj ena
redkih še neonesrečenih rek v Ev-
ropi, vsaj kar zadeva njen zgornji
tok, postala brez dvoma drugi mi-
lanski Naviglio z vsemi posledica-
mi, ki bi to imelo za nadaljnji raz-
voj turizma.

O načrtu za plovno pot med Ja-
dranom in Donavo je bilo zadnje
čase veliko zanimanja tako z ju-
goslovanske kot z italijanske strani.
Študija za realiziranje te poti je
sedaj v svoji zaključni fazi in zanj
so se začele zanimati tudi tvrdke

na Zahodu, posebno Esso iz Za-
hodne Nemčije.

Obsodba
zračnega gusarja

KÖBENHAVEN, 24. — Dansko
vrhovno sodišče je obsodilo Zbi-
gniewa Iwanickiego 30-letnega Polja-
ka, ki je preusmeril poljsko letalo
na neko letališče pri Kobenhavnu,
na 6 let zopora.

Iwanickiego so obsodili že lani ok-
tobra na šest let zopora, priznava
sodišče pa mu je kazeno znižalo na
tri leta in pol. Proti temu je držav-
ni pravdnik vložil priziv in sedaj je
vrhovno sodišče potrdilo prvotno
obsodbo.

Proces zaradi
umora Yablonskega

WASHINGTON (Pennsylvania), 24. —
Pred washingtonskim sodiščem
se je začel proces proti 27-letnemu
Claudu Vealeju, ki je obtožen, da
je umoril sindikalista Josepha Ya-
blonskega, njegovo ženo in hčerko.
Vealey je svoj umor priznal, in do-
dal, da je dobil zanj 1.000 dolarjev
ter da sta mu pomagali pri izvr-
šitvi še dve osebi.

Nekaj tednov preden bi ga umorili
je Yablonsky zginil na volitvah za
predsednika rudarskega sindikata.
Po porazu je obtožil vodstvo sindi-
kata raznih ponesreč in nečestov.
Njegova sinova zatrjujejo, da so
ga prav zaradi tega umorili in da
je umor delo profesionalnih morilcev

Jutri 3. sešatek
deželne konzulte
za izseljenstvo

Jutri, 26. t. m. se bo tretjič od
svoje ustanovitve sestala deželna
konzulta za izseljenstvo. Prejšnja
sestanika sta bila 6. marca in 8.
aprila.

Kot običajno bo ob začetku ju-
trinske seje prvi spregovoril pre-
sednik konzulte, ki je po zakonu
deželni odbornik za delo in social-
no skrbstvo Nereo Stopper, nato pa
bo deželni poverjenec orisal nor-
me, ki jih je pregledal in sprejel
deželni odbor na točen predlog sa-
me konzulte, za uveljavljanje so-
cialnega skrbstva v korist izseljen-
cem in njihovim družinam, kot
predvideva deželni zakon št. 24 z
dne 26. junija 1970. Na dnevnem
redu pa je tudi poročilo o raziska-
vi v zvezi z izseljevanjem, zapo-
silitvijo in brezposelnostjo v Fur-
laniji-Juljski Benici.

Edine podatke, ki so bili do se-
daj na razpolago za študije v zvezi
z izseljevanjem, je posredoval o-
srednji statistični inštitut. Vendar
so bili ti podatki pomanjkljivi,
kolikor so upoštevali v celoti izse-
ljevanje italijanskih državljanov,
izseljevanje iz Furlanije-Juljske Be-
nečije pa je bilo vključeno v po-
datke za vse tri Beničije, skupno
z Venetom in Padijskim. Z novimi
podatki bo torej mogoče dobiti jas-
nejšo sliko, ali bolje, točnejše ja-
stevilke v zvezi z izseljevanjem in
naše dežele, se posebno kar zadeva
število izseljenec in njih zaposli-
te v tujini. Sicer se je dežela ob-
vezala, da bo izvedla raziskavo že
decembra 1969 na videmski konfe-
renci o izseljevanju. Sedaj, ko so
podatki na razpolago, bo lahko de-
lo konzulte potekalo lažje in bolj
redno, seveda če bo dežela sprejela
tudi druge spremembe zakonov, ki
jih nameravajo izseljenci predla-
gati na sobotnem sestanku.

Čile posrednik
med VB in tupamari?

SANTIAGO DE CHILE, 24. — V
krogu čilskih zunanjega minist-
stva govori, da je britanska vlada
neuradno zaprosila čilskega predse-
dnika Allendeja, naj njegova vlada
posreduje pri izpustitvi britanskega
konzula Geoffreya Jacksona, ki je
v rokah tupamarov. Kaže, da je
o tem govoril z Allendejem britan-
ski veleposlanik v Santiagu David
Hillard.

BERN, 24. — V Švici je zrasla
verjetno največja jagoda na svetu.
Velika je kot štiri kokošja jajca,
tehta pa 180 gramov.

ITAL. TELEVIKIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00
Tretja starost; 13.30 Dnevnik;
17.00 Spored za najmlajše; 17.30
Dnevnik; 17.45 TV za otroke;
18.45 Glasbena oddaja; 19.15 Kul-
turna oddaja; 19.45 Sport in kro-
nike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV 7;
22.15 «Milledisch»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.50 Bompiani;
Albertina, komedija; 22.55 Prenos
s turinske razstave: «Cavaliere
azzurro».

JUG. TELEVIKIZIJA

18.00 Vaterpolo Beograd: Mos-
kva; 19.15 Obzorik; 19.30 Jazz
portret; 20.00 Mesteca Peyton;
21.00 TV dnevnik; 21.35 Rdeča
reka — ameriški film; 23.45 Glas-
ba iz studija B; 00.35 Poročila.

TRŽAŠKI DNEVNIK

V TRSTU V SOBOTO IN V NEDELJO

Petsto vaskularnih kirurgov prihaja na mednarodni kongres

Profesorja De Bakey in Dubost bosta pregledala kakih
deset bolnikov, ki se zdravijo v neki tržaški kliniki

Danes bo prispelo v Trst okrog
500 znanstvenikov, ki se bodo ude-
ležili mednarodnega kongresa o va-
skularni kirurgiji, katerega je or-
ganiziral pripravljalni odbor pod
predsedstvom prof. Pietro Pietrija,
direktorja inštituta za kirurško se-
mejoško tržaško univerzo. Z njim
so sodelovali še profesorji Bal-
ati, Pulin, Strukul in Zilli. Pobuda
za ta kongres je dal italijanski
odsek organizacije International Col-
lege of Surgeons.

Včeraj je prispel v Trst angle-
ški profesor Peter Martin, ki je
eden izmed osmih uradnih preda-
vateljev na tržaškem simpoziju. Tu-
di ostali so zelo znani znanstveniki,
saj bodo predavali še profesorji
Jean Natali iz Pariza, Pavel Frit-
iz Prage, Rene Fontaine iz Strass-
burga, Paride Stefanini iz Rima,
Michael E. De Bakey iz Houstona,
John L. Ochsner iz New Orleansa,
Charles Dubost iz Pariza. Prvi štirje
bodo predavali v soboto, ostali
pa v nedeljo.

Kongres bosta vodila profesorja
Edmondo Malan, ki je največji i-
talijanski vaskularni kirurg in prof.
Giuseppe Pezzuoli, ki je predse-
dnik italijanskega odseka «Collegea».

Ob tej priložnosti bo prišel v
Trst tudi generalni tajnik organi-
zacije International College of Sur-
geons dr. Virgil De Vault, ki bo
prispel iz Chicaga, kjer ima ta
mednarodna organizacija svoj sedež.
Znanstveniki, ki se udeležujejo
kongresa so iz šestnajstih držav in
sicer iz ZDA, Francije, Anglije,
Belgije, Nizozemske, Portugalske,
Španije, Jugoslavije, Grčije, Av-
strije, Z. Nemčije, Češkoslovaške,
Finske, Švedske, Madžarske in
Švice.

Profesorja De Bakey in Dubost
bosta tudi pregledala kakih deset
bolnikov, ki se zdravijo v neki tr-
žaški kliniki.

OD VČERAJ DO 26. JUNIJA V TRSTU

Zanimiv simpozij o pomoči pri plovbi in poletih

O stalnem naraščanju letalskega in pomorskega pro-
meta je spregovoril ing. Stacca, prof. elektrotehnike

Zaradi stalnega naraščanja po-
morskega in letalskega prometa, se
strokovnjaki po vsem svetu danes
bavijo z iskanjem najprimernejših
sredstev, ki bi najbolj zanesljivo
olajšala ta promet. S temi vpraša-
nji se od včeraj bavi tudi zani-
miv simpozij, ki ga je v Trstu
priredila tržaška sekcija vesedr-
nega združenja za elektroniko in
elektrotehniko. Glavna tema simpo-
zija, ki bo trajal do 26. junija, je
«Radijska pomoč pri pomorskem in
letalskem prometu».

V ta namen je včeraj prispelo
v Trst nad sto strokovnjakov, tek-
nikov najpomembnejših industrij, ki
delujejo na tem znanstvenem pod-
ročju, ter pomorskih in letalskih
častnikov.

Delo simpozija je otvoril ing. Gio-
vanni Stacca, profesor radioteh-
nike na tržaški univerzi. V svojem
govoru je ing. Stacca omenil, da
steje trgovsko brodogoj vsega sveta
po statistiki iz leta 1968 približno
47 tisoč enot s tonazo nad sto ton.
Od teh je v samem Antlantskem

oceanu dnevno na plovbi nad 5 ti-
soč ladij. Predvidevajo, da se bo
okrog leta 1975 to število povzelo
na 50 tisoč enot. Kar zadeva le-
talski promet računajo, da se je
od leta 1963 do danes povečal sa-
mo na atlantskih progah za 10 do
30 odst. V poletnih mesecih je le-
talski promet še večji, in doseže
do dva tisoč poletov na teden. V
najkrajnejšem obdobju pa leti nad
Antlantskim oceanom natj 70 letal
istočasno. Leta 1969 se zabeležilo
kar 110 istočasnih poletov in raču-
najo, da se bo to število v nekaj le-
tih podvojilo.

Govornik je nato poudaril, da je
nastala zaradi tega porastka po-
morskega in letalskega prometa po-
treba po novih